

**"FABER" FİRMASI VƏ [SABİR] CƏFƏROV ("FABER"
FİRM AND JAFAROV) AZƏRBAYCANA QARŞI**

(Şikayət № 3365/08)

QƏRAR 25 noyabr 2010-cu il

Bu qərar Konvensiyanın 44-cü maddəsinin 2-ci bəndində göstərilən hallarda qəti qərara çevriləcək. O, redaktə xarakterli dəyişikliklərə məruz qala bilər.

"Faber" firması və Cəfərov Azərbaycana qarşı işdə, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi (Birinci Bölmə),
hakimlər:

Nina Vajiç (*Nina Vajic*), *Sədr*,

Anatoli Kovler (*Anatoly Kovler*),

Elizabet Ştayner (*Elisabeth Steiner*),

Xanlar Hacıyev (*Khanlar Hajiyev*),

Din Spilmann (*Dean Spielmanri*),

Sverre Erik Yebens (*Sverre ErikJebens*),

George Nikolau (*George Nicolaou*) və *Bölmə Katibinin Müavini Andre Vampakdan (Andre Wampach)* ibarət tərkibdə Palatada iclas keçirərək,

4 noyabr 2010-cu ildə qapalı müşavirə keçirərək, həmin tarixdə qəbul edilmiş aşağıdakı qərarı elan edir:

PROSEDUR

1. İş İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında Konvensiyanın ("Konvensiya") 34-cü maddəsinə əsasən "Faber" Firması ("şikayətçi şirkət") və Azərbaycan vətəndaşı Cənab Sabir Cəfərov ("şikayətçi") tərəfindən (hər ikisi birlikdə "şikayətçilər" adlandırılacaq) 8 yanvar 2008-ci ildə Məhkəməyə təqdim edilmiş Azərbaycan Respublikasına qarşı şikayət (№ 365/08) əsasında başlanıb.

2. Şikayətçiləri Bakıda vəkillik fəaliyyəti ilə məşğul olan Cənab İ.Əliyev⁴⁶ təmsil edib. Azərbaycan Hökumətini ("Hökumət") onun nümayəndəsi Cənab Ç.Əsgərov təmsil edib.

3. Şikayətçilər konkret olaraq iddia ediblər ki, 12 oktyabr 2005-ci il tarixli məhkəmə qətnaməsinin icra edilməməsi onların Konvensiyanın 6-cı maddəsi ilə və Konvensiyanın 1 sayılı Protokolunun 1-ci maddəsi ilə təmin edilən ədalətli məhkəmə araşdırması hüququnu və mülkiyyət hüquqlarını pozub.

4. 27 avqust 2008-ci ildə Birinci Bölmənin Sədri şikayət barədə Hökumətə məlumat verməyi qərara alıb. Həmçinin qərara alınıb ki, şikayətə mahiyyəti üzrə baxılması onun qəbul edilənliliyinə baxılması ilə eyni vaxtda həyata keçirilsin (29-cu maddənin 1-ci bəndi).

FAKTLAR

5. Şikayətçi, Cənab Sabir Cəfərov, 1958-ci ildə anadan olub və Azərbaycanda yaşayır. Bakıda dövlət qeydiyyatına alınmış şikayətçi şirkətin yeganə təsisçisi və direktorudur. Bu şikayəti öz adından və şikayətçi şirkətin adından təqdim edib.

6. Baş Şəhər İcra Hakimiyyətinin (BŞİH) qəbul etdiyi 24 iyul 2000-ci il tarixli sərəncamla şikayətçi şirkətə avtomobil sərğisi salonunun inşası məqsədilə Bakıda yerləşən 400 kvadrat metr sahəsi olan torpaq sahəsi verildi. 13 aprel 2002-ci ildə şikayətçi şirkət BŞİH ilə torpaq sahəsindən qırx doqquz il müddətinə istifadə hüququ haqqında icarə müqaviləsi bağladı.

7. İşin materiallarından belə görünür ki, səlahiyyətli orqanlardan müvafiq tikinti üçün icazə aldıqdan sonra şikayətçi şirkət sözügedən torpaqda inşaat işlərini həyata keçirməyə başladı. Lakin 2002-ci ilin avqustunda BŞİH şikayətçi şirkətdən inşaat işlərinin dayandırılmasını tələb etdi. 2 yanvar 2003-cü il tarixli sərəncamla BŞİH 24 iyul 2000-ci il tarixli sərəncamını ləğv etdi və şikayətçi şirkət tərəfindən inşa edilmiş tikilinin tamamilə dağıdılması barədə göstəriş verdi.

8. Naməlum tarixdə şikayətçi şirkət BŞİH-ə qarşı iddia qaldıraraq 2 yanvar 2003-cü il tarixli sərəncamın ləğvini xahiş etdi. Şikayətçi şirkət həmçinin torpaq sahəsində inşa edilmiş tikilinin dağıdılması səbəbindən ona dəymiş maddi və mənəvi ziyana görə kompensasiya tələb etdi.

9. 10 avqust 2005-ci ildə 1 saylı Yerli İqtisad Məhkəməsi şikayətçi şirkətin tələbini qismən təmin edən qətnamə çıxardı. Məhkəmə qərara aldı ki, 2 yanvar 2003-cü il tarixli sərəncam qanunsuzdur və şikayətçi şirkətin torpaq sahəsindən istifadə hüququ bərpa edilməlidir. Bundan başqa, məhkəmə maddi ziyana görə kompensasiya qismində şikayətçi şirkətə 104.822.212 köhnə Azərbaycan manatı təyin etdi, mənəvi ziyana görə kompensasiya tələbini isə baxılmamış saxladı. Bu qətnamədən prosesin hər iki tərəfi apellyasiya şikayəti verdi.

10. 12 oktyabr 2005-ci ildə İqtisad Məhkəməsi (apellyasiya instansiyası qismində hərəkət edərək) işin mahiyyəti üzrə yem qətnamə çıxardı. İqtisad Məhkəməsi aşağı məhkəmənin qətnaməsinin 2 yanvar 2003-cü il tarixli sərəncamın qanunsuz olduğuna dair hissəsini qüvvədə saxladı. Lakin İqtisad Məhkəməsi şikayətçi şirkətin qalan tələblərini, o cümlədən maddi ziyana bağlı tələbini rədd etdi.

11. 23 dekabr 2005-ci ildə Ali Məhkəmə İqtisad Məhkəməsinin qətnaməsinə qüvvədə saxlayaraq qeyd etdi ki, maddi və prosesual hüquq düzgün tətbiq edilib.

12. İşin materiallarından belə görünür ki, şikayətçi şirkətin çoxsaylı tələblərinə və icra vəərəqəsinin icra edilmək üçün bir neçə dəfə BŞİH-ə göndərilməsinə baxmayaraq, şikayətçi şirkətin torpaq sahəsindən istifadə hüququ bərpa edilməyib.

HÜQUQ MƏSƏİƏLƏRİ

I. KONVENSIYANIN 6-cı MADDƏSİNİN 1-ci BƏNDİNİN VƏ KONVENSIYANIN 1 SAYLI PROTOKOLUNUN 1-ci MADDƏSİNİN İDDİA EDİLƏN POZUNTUSU

13. Konvensiyanın 6-cı maddəsinə və Konvensiyanın 1 saylı Protokolunun 1-ci maddəsinə istinadən şikayətçilər İqtisad Məhkəməsinin 12 oktyabr 2005-ci il tarixli qətnaməsinin icra edilməməsindən şikayət etdilər. Konvensiyanın 6-cı maddəsinin bu işə aidiyyəti olan hissəsində deyilir:

"1. Hər kəs, onun mülki hüquq və vəzifələri müəyyən edilərkən ... məhkəmə vasitəsilə ... işinin ədalətli ... araşdırılması hüququna malikdir... "

1 saylı Protokolunun 1-ci maddəsində deyilir:

"Hər bir fiziki və hüquqi şəxs öz mülkiyyətindən maneəsiz istifadə hüququna malikdir. Heç kəs, cəmiyyətin maraqları naminə, qanunla və beynəlxalq hüququn ümumi prinsipləri ilə nəzərdə tutulmuş şərtlər istisna olmaqla, öz mülkiyyətindən məhrum edilə bilməz.

Yuxarıdakı müddəalar dövlətin ümumi maraqlara müvafiq olaraq, mülkiyyətdən istifadəyə nəzarəti həyata keçirmək üçün, yaxud vergilərin və ya digər rüsum və ya cərimələrin ödənilməsinə təmin etmək üçün zəruri hesab etdiyi qanunları yerinə yetirmək hüququnu məhdudlaşdırmır".

A. Şikayətin qəbul edilənliyi

14. Hökumət iddia etdi ki, şikayətçilər daxili hüquqi müdafiə vasitələrini tükəndirməyiblər. Konkret olaraq, Hökumət iddia etdi ki, şikayətçilər dövlət orqanlarının 12 oktyabr 2005-ci il tarixli qətnaməni icra etməmələrindən daxili məhkəmələrə şikayət edə bilərdilər. Bu məsələ ilə bağlı Hökumət qeyd etdi ki, şikayətçi müvafiq Məhkəmə İcraçıları Şöbəsinə qarşı hər hansı məhkəmə prosesinə başlamayıblar.

15. Şikayətçi Hökumətlə razılaşmadı və öz şikayətlərində israr etdi.

16. Məhkəmə qeyd edir ki, analoji işlərdə Hökumət tərəfindən oxşar etiraz irəli sürülüb və Məhkəmə tərəfindən rədd edilib (nümunə üçün *bax: Mirzəyev (Mirzayev) Azərbaycanca qarşı, № 50187/06, 24-28-ci bəndlər, 3 dekabr 2009-cu il*). Məhkəmə yuxanda qeyd edilən işdə gətirdiyi əsaslara istinad edir və həmin işdəki yanaşmadan kənara çıxmaq üçün heç bir əsas görmür. Buna görə də, Hökumətin etirazı rədd edilməlidir.

17. Мәһкәмәтә daha sonra qeyd edir ki, şikayət hər hansı digər əsaslara görə də qəbul olunmayan deyil və Konvensiyanın 35-ci maddəsinin 3-cü bəndində nəzərdə tutulan mənada açıq-aşkar əsassız deyil. Buna görə də, o, qəbulolunan elan edilməlidir.

B. Şikayətin mahiyyəti

1. Təzə/İzəm arqumentləri

18. Hökumət razılaşdı ki, daxili məhkəmələr şikayətçilərin torpaq sahəsi üzərində hüququnu tanıyıblar. Bununla belə, o, iddia etdi ki, torpaq sahəsi mühüm (yeni) şosse yolunu əhatələyən təhlükəsizlik zonasında yerləşdiyinə görə özəl şəxslər tərəfindən istifadə edilə bilməzdi. Hökumət daha sonra bildirdi ki, BŞİH iki məktubla Məhkəmə İcraçıları Şöbəsinə və şikayətçilərə məlumat vermişdi ki, torpaq sahəsi üzərində hüquqlarının bərpası mümkünsüzdür və bu səbəbdən onlara Bakıda başqa bir torpaq sahəsinin verilməsini təklif etmişdi. Hökumətin bildirdiyinə görə, şikayətçilər təklif olunan torpaq sahəsinin qəbulundan imtina etmişdilər.

19. Şikayətçilər şikayətlərini təkrarlayaraq qeyd etdilər ki, 12 oktyabr 2005-ci il tarixli qətnamənin davamlı olaraq icra edilməməsi onların ədalətli məhkəmə araşdırması hüququnu və öz mülkiyyətlərindən maneəsiz istifadə hüququnu pozub. Onlar BŞİH-in başqa bir torpaq sahəsi barədə təklifinə dair Hökumətin arqumentlərinə şərh vermədilər.

2. Məhkəmənin qiymətləndirməsi

(a) Konvensiyanın 6-cı maddəsi

20. Məhkəmə bir daha bildirir ki, Konvensiyanın 6-cı maddəsinin 1-ci bəndi hər kəs üçün, onun mülki hüquq və vəzifələri müəyyən edilərkən, məhkəməyə və ya məhkəmə funksiyasını həyata keçirən digər orqana müraciət hüququnu təmin edir; bununla da, həmin bənd "məhkəmə araşdırması hüququnu" təsbit edir, məhkəməyə müraciət hüququ, yəni mülki işlərlə bağlı məhkəmədə iddia qaldırmaq hüququ isə bu hüququn bir aspektidir. Lakin iştirakçı dövlətin daxili

hüquq sistemi məcburi qüvvəyə malik yekun məhkəmə qərarının tərəflərdən birinin ziyanına olaraq yerinə yetirilməmiş qalmasına imkan versəydi, məhkəmə araşdırması hüququ xəyali hüquq olardı. 6-cı maddənin 1-ci bəndi işdəki tərəflərə verilən prosessual təminatlan (ədalətli, açıq və vaxtında aparılan məhkəmə araşdırması) ətraflı təsvir etdiyi halda məhkəmə qərarlarının icrası hüququnu müdafiə etməsəydi, bu, anlaşılmaz bir hal olardı. 6-cı maddəni yalnız məhkəməyə müraciət və icraatın aparılması ilə əlaqədar olan maddə kimi şərh etmək, yəqin ki, qanunun aliliyi prinsipinə zidd olan situasiyalara gətirib çıxarardı, halbuki iştirakçı dövlətlər Konvensiyanı ratifikasiya edərkən həmin prinsipə hörmət etməyi öhdələrinə götürüblər. Buna görə də, hər hansı məhkəmənin çıxardığı qərarın icrası 6-cı maddənin məqsədləri üçün "məhkəmə araşdırmasının" ayrılmaz tərkib hissəsi sayılmalıdır (*bax: Hornsbi (Homsby) Yunanıstana qarşı*, 19 mart 1997-ci il tarixli qərar, 40-cı bənd, Qərar və Qərardadlar Toplusu, 1997-11).

21. Məhkəmə daha sonra qeyd edir ki, məhkəmə qərarının icrasının gecikdirilməsinə xüsusi hallarda haqq qazandırıla bilər. Amma bu gecikdirmə Konvensiyanın 6-cı maddəsinin 1-ci bəndi ilə qorunan hüququn mahiyyətinə xələl gətirməməlidir (*bax: Burdov (Burdov) Rusiyaya qarşı*, № 59498/00, 35-ci bənd, AİHM 2002-III). Məhkəmə qeyd edir ki, bu işdə şikayətçilərin xeyrinə çıxarılmış qətnamənin davamlı olaraq icra edilməməsi onların öz mülkiyyət hüquqları ilə bağlı məhkəmə işində uğur qazanmalarının qarşısını alıb.

22. Hökumətin fikrincə, bu gecikdirməyə şosse yolunu əhatə edən təhlükəsizlik zonasında yerləşən torpaq sahəsinə çıxışın mümkünsüzlüyü haqq qazandırır. Məhkəmə şikayətçilərin xeyrinə çıxarılmış qətnamənin icra edilməməsinə haqq qazandırmaq üçün gətirilən bu arqumenti qəbul edə bilməz, xüsusilə ona görə ki, bu məsələ daxili məhkəmələrdə müzakirə olunmayıb və həm də ona görə ki, milli hakimiyyət orqanlarını əvəz etmək və həmin arqumentin münasibliyini qiymətləndirmək Məhkəmənin vəzifəsi deyil. Bundan başqa, Hökumət bildirdi ki, şikayətçi BŞİH-in yeni torpaq sahəsi barədə təklifini qəbul etməyib. Lakin Məhkəmə qeyd edir ki, BŞİH-in məktubları ümumən yeni torpaq sahəsinin ayrılmasının mümkünlüyünə aid idi, amma orada həmin yeni torpaq sahəsi ilə bağlı hər hansı konkret informasiya yer almamışdı. Bundan başqa, işin materiallarında şikayətçilərin həmin məktubları aldıklarını sübut edən hər hansı sənəd yoxdur. Məhkəmə qeyd edir ki, Hökumət sözügedən qətnamənin icrasını əngəlləyən obyektiv halların olduğuna, yaxud qətnamənin icra edilməməsinin şikayətçilərə mənfi təsirlərini yumşalda biləcək qanəedici həlli yolunu tapmağa cəhd etdiyinə onu inandıran hər hansı sübut təqdim etməyib.

23. Belə olan halda, Məhkəmə hesab edir ki, şikayətçilərin xeyrinə çıxarılan qanuni qüvvəyə minmiş qətnamənin icrası üçün uzun illər ərzində zəruri tədbirlər görməməklə dövlət orqanları Konvensiyanın 6-cı maddəsinin 1-ci bəndinin müddəalarını bütün faydalı effektlərdən məhrum ediblər. Uyğun olaraq, Konvensiyanın 6-cı maddəsinin 1-ci bəndi pozulub.

(b) Konvensiyanın 1 saylı Protokolunun 1-ci maddəsi

24. Məhkəmə bir daha bildirir ki, "iddia tələbi" məcburi hüquqi qüvvəyə malikdirsə, 1 saylı Protokolun 1-ci maddəsində nəzərdə tutulan mənada "mülkiyyət" təşkil edə bilər (*bax: "Stran" Yunan Neftayırma Zavodları və Stradis Andreadis (Stran Greek Refineries and Stratis Andreadis) Yunanıstana qarşı*, 9 dekabr 1994-cü il tarixli qərar, 59-cu bənd, A Seriyaları, № 301-B). Məhkəmə hesab edir ki, şikayətçilərin tələbinin Konvensiyanın 1 saylı Protokolunun 1-ci maddəsində nəzərdə tutulan mənada "mülkiyyət" təşkil etdiyini 12 oktyabr 2005-ci il tarixli qətnamə yetərinə sübut edir. 12 oktyabr 2005-ci il tarixli qətnamənin icrasına nail olmağın mümkünsüzlüyü şikayətçilərin Konvensiyanın 1 saylı Protokolunun 1-ci maddəsinin birinci

abzasının birinci cümləsində nəzərdə tutulmuş öz mülkiyyətlərindən maneəsiz istifadə hüququna müdaxilədir (bax: *Burdovun (Burdov) işi* üzrə yuxanda adı çəkilən qərar, 40-cı bənd; və *Jasiunyene (Jasiüniene) Litvaya qarşı*, № 41510/98, 45-ci 6 mart 2003-cü il). Hökumət bu müdaxilə üçün hər hansı qəbul edilə bilən əsaslandırma irəli sürməyib.

25. Uyğun olaraq, Konvensiyanın 1 sayılı Protokolunun 1-ci maddəsi pozulub.

II. KONVENSIYANIN 41-ci MADDƏSİNİN TƏTBİQİ

26. Konvensiyanın 41-ci maddəsində deyilir:

"Əgər Məhkəmə Konvensiya ona dair Protokolların müddəalarının pozulduğunu, lakin Razılığa gələn yüksək Tərəfin daxili hüququnun yalnız bu pozuntunun nəticələrinin qismən aradan qaldırılmasına imkan verdiyini müəyyən edirsə, Məhkəmə zəruri halda, zərərçəkən tərəfə əvəzin ədalətli ödənilməsinə təyin edir".

A. Zıyan

1. Maddi ziyan

27. Şikayətçilər maddi ziyana görə cəmi 143.135,50 yeni Azərbaycan manatı (AZN) tələb etdilər. Bu məbləğə daxildir: torpaq sahəsində ilkin inşaat işləri ilə bağlı çəkildiyi iddia edilən xərclər (5.000 AZN); torpaq sahəsində sonrakı inşaat işləri üçün zəruri olan kreditlə bağlı şikayətçilərin banka ödədikləri məbləğ (112.831,24 AZN); icarə haqqı qismində şikayətçilərin BŞİH-ə ödədikləri məbləğ və müxtəlif inzibati rəsmiyyətlər üçün digər müvafiq dövlət orqanlarına ödədikləri məbləğ (8.717,43 AZN); və torpaq sahəsindən istifadə edə bilməməsi ilə və məruz qaldığı maddi itki ilə bağlı keçirdiyi stress və həyəcədən sonra fərdi şikayətçi tərəfindən müalicəsi üçün ödənilməsi iddia edilən məbləğ (16.586,63 AZN).

28. Hökumət tələbə etiraz edərək qeyd etdi ki, şikayətçilər tələblərini sübut edə bilməyiblər. Konkret olaraq, Hökumət iddia etdi ki, şikayətçilər torpaq sahəsində ilkin inşaat işləri ilə bağlı çəkdikləri xərclərə dair hər hansı sübut təqdim etməyiblər. Daha sonra bildirdi ki, kredit arqumenti ilə bağlı banka və müxtəlif dövlət orqanlarına edilmiş ödənişlərin qəbzləri heç də şikayətçinin iddia etdiyi kimi bu kreditin və ödənişlərin məqsədini sübut etmir. Hökumət daha sonra bildirdi ki, icarə haqqını və inzibati rəsmiyyətlərlə bağlı digər ödənişləri ödəmək şikayətçilərin müqavilə öhdəlikləri idi və maddi itki sayıla bilməz. Tibbi xərclərlə bağlı şikayətçinin iddialarına gəldikdə, Hökumət bildirdi ki, bu tələblə şikayətçilərin hüquqlarının iddia edilən pozuntusu arasında səbəbli əlaqə yoxdur.

29. Məhkəmə hesab edir ki, şikayətçilər torpaq sahəsində aparılmış inşaat işləri ilə bağlı iddia edilən xərclərin məbləğini təsdiq edən hər hansı sübutedici sənəd təqdim etməyiblər. Tələblərin qalan hissəsinə gəldikdə, iddia edilən maddi itki ilə aşkar edilən pozuntular arasında heç bir səbəb-əlaqə nəticəsi müəyyən edilmədi. Buna görə də, Məhkəmə şikayətçilərin bu bənd üzrə tələbini rədd edir.

2. Mənəvi ziyan

30. Şikayətçilər mənəvi ziyanla bağlı 10.000 AVRO tələb etdilər.

31. Hökumət bu məbləği əsassız saydı və bildirdi ki, Konvensiyanın pozuntusunun müəyyən edilməsi yetərli kompensasiya təşkil etmiş olardı.

32. Məhkəmə hesab edir ki, şikayətçi şirkətin xeyrinə çıxarılmış yekun qətnamənin icra edilməməsi nəticəsində şikayətçilər, yəqin ki, müəyyən mənəvi ziyana məruz qalıblar. Lakin tələb olunan məbləğ həddən yüksəkdir. Konvensiyanın 41-ci maddəsinin tələb etdiyi kimi, qiymətləndirməni ədalətli əsasda həyata keçirərək, Məhkəmə şikayətçilərə birlikdə bu bənd üzrə 4.800 AVRO məbləğini, üstəgəl bu məbləgdən tutula bilən hər hansı vergi məbləğini təyin edir.

Bundan başqa, Məhkəmə hesab edir ki, 12 oktyabr 2005-ci il tarixli qətnamə qüvvədə qaldığına görə, dövlətin onun icrası ilə bağlı yerinə yetirmədiyi öhdəliyi mübahisə predmeti ola bilməz. Uyğun olaraq, şikayətçi şirkət həb də həmin qətnamənin icra edilməsi hüququna malikdir. Məhkəmə bir daha xatırladır ki, 6-cı maddənin pozuntusu ilə bağlı ən münasib kompensasiya o olardı ki, öncədən 6-cı maddənin tələblərinə əməl edilmiş olduğu halda şikayətçi hansı durumda olacaqdısa, vəziyyətin mümkün qədər həmin duruma gətirilməsi təmin edilsin (*bax: Pyersak (Piersack) Belçikaya qarşı* (50-ci maddə), 26 oktyabr 1984-cü il, 12-ci bənd, A Seriyaları, № 85). Aşkar edilmiş pozuntunu nəzərə alaraq, Məhkəmə hesab edir ki, həmin prinsip bu işə də şamil olunur. Buna görə də, o, hesab edir ki, Hökumət 12 oktyabr 2005-ci il tarixli qətnamənin icrasını münasib vasitələrlə təmin etməlidir.

B. Məhkəmə xərcləri və digər məsrəflər

34. Şikayətçilər həmçinin hüquqi və tərcümə xidmətlərinə görə 2.250 AZN (hüquqi xərclərə görə 1.750 AZN və tərcümə xərclərinə görə 500 AZN) və poçt xərclərinə görə 300 AZN tələb etdilər. Bu tələblərinin müdafiəsi üçün onlar Məhkəmədəki icraatla bağlı göstərilmiş hüquq xidmətləri haqqında müqaviləni və tərcümə xidməti haqqında müqaviləni təqdim etdilər. Hər iki müqavilədə nəzərdə tutulmuşdu ki, məbləğlər şikayətçinin hüquqlarının pozulduğunun Məhkəmə tərəfindən müəyyən edildiyi halda ödənilməlidir.

35. Hökumət hesab etdi ki, işin xarakteri və həcmi nəzərə alınarsa, tələbin hüquqi və tərcümə xidmətlərinə aid hissəsi həddən artıq yüksəkdir. Poçt xərclərinə gəldikdə, Hökumət qeyd etdi ki, tələbin bu hissəsi hər hansı sübutla təsdiqlənməyib. Hökumət şikayətçilərin tələbinin 650 AZN məbləğindək olan hissəsini qəbul etməyə hazır olduğunu bildirdi.

36. Məhkəmənin presedent hüququna əsasən, şikayətçi məhkəmə xərclərinin və digər məsrəflərin əvəzinin ödənilməsi hüququna yalnız o halda malik olur ki, həmin xərclərin həqiqətən və zəruri olaraq çəkildiyi sübut edilsin və onlar miqdarca ağılabatan olsun. Bu işdə əlində olan informasiyan və yuxandakı meyarları nəzərə alaraq, Məhkəmə yuxandakı bütün xərcləri əhatə etmək üçün 1.500 AVRO məbləğini üstəgəl bu məbləgdən tutula bilən hər hansı vergi məbləğini təyin etməyi ağılabatan sayır.

C. İcranın gecikdirilməsinə görə faiz

37. Məhkəmə məqsədəuyğun hesab edir ki, icranın gecikdirilməsinə görə faiz Avropa Mərkəzi Bankındakı borc dərəcəsinin yuxarı həddinə əsaslanmalıdır və onun üzərinə daha üç faiz əlavə olunmalıdır.

BU ƏSASLARA GÖRƏ, MƏHKƏMƏ YEKDİLLİKLƏ:

1. Şikayəti qəbulolunan *elan edir*;
2. *Qərara alır ki*, Konvensiyanın 6-cı maddəsinin 1-ci bəndi pozulub;
3. *Qərara alır ki*, Konvensiyanın 1 sayılı Protokolunun 1-ci maddəsi pozulub;

4. *Qərara alır ki*, cavabdeh dövlət Konvensiyanın 44-cü maddəsinin 2-ci bəndinə uyğun olaraq bu qərarın qəti qərara çevrildiyi tarixdən sonra üç ay ərzində ölkədaxili məhkəmənin 12 oktyabr 2005-ci il tarixli qətnaməsinin icrasını münasib vasitələrlə təmin etməlidir;

5. *Qərara alır ki*:

a) cavabdeh dövlət Konvensiyanın 44-cü maddəsinin 2-ci bəndinə uyğun olaraq bu qərarın qəti qərara çevrildiyi tarixdən sonra üç ay ərzində mənəvi ziyana görə 4.800 (dörd min səkkiz yüz) AVRO, məhkəmə xərclərinə və digər xərclərə görə 1.500 (min beş yüz) AVRO, üstəgəl şikayətçilərdən tutula bilən hər hansı vergi məbləğini şikayətçilərə birlikdə ödəməli, həmin məbləğlər ödəniş tarixində tətbiq edilən məzənnə üzrə Yeni Azərbaycan manatına çevrilməlidir;

b) yuxanda qeyd edilən üç aylıq müddət bitdikdən sonra öhdəlik icra edilənə qədər yuxanda qeyd edilən ödənilməli məbləğlərin üzərinə Avropa Mərkəzi Bankındakı borc dərəcəsinin yuxarı həddinə bərabər olan adi faiz məbləği əlavə olunmalı və onun da üzərinə daha üç faiz əlavə olunmalıdır;

6. Əvəzin ədalətli ödənilməsi haqqında şikayətçilərin qalan tələblərini *rədd edir*.

Qərar ingilis dilində tərtib edilib və Məhkəmə Reqlamentinin 77-ci Qaydasının 2-ci və 3-cü bəndlərinə uyğun olaraq, 25 noyabr 2010-cu ildə qərar barədə yazılı məlumat verilib.

Andre Vampak

Nina Vajiç

Katib Müavini

Sədr